

Rada vlády pro rovnost žen a mužů

V Praze dne 14. května 2024

Výroční zpráva za rok 2023

Rada vlády pro rovnost žen a mužů byla zřízena usnesením vlády ČR ze dne 10. října 2001 č. 1033, jehož přílohou je statut Rady vlády pro rovnost žen a mužů. Tento statut byl upraven usnesením vlády ČR ze dne 12. prosince 2007 č. 1386, usnesením vlády ČR ze dne 3. listopadu 2008 č. 1350, usnesením vlády ČR ze dne 5. prosince 2012 č. 895, usnesením vlády ze dne 8. července 2015 č. 544, usnesením vlády ze dne 21. srpna 2017 č. 590, usnesením vlády ze dne 30. května 2018 č. 346, usnesením vlády ze dne 2. září 2019 č. 633, usnesením vlády ze dne 14. září 2020 č. 925 a usnesením vlády ze dne 18. května 2022 č. 567.

Obsah

1. Úvod	3
2. Předseda/předsedkyně, členové a členky	3
3. Sekretariát Rady vlády pro rovnost žen a mužů	6
4. Přehled činnosti	10
5. Výbory a pracovní skupiny Rady vlády pro rovnost žen a mužů	11
5.1 Výbor pro institucionální zabezpečení rovnosti žen a mužů	12
5.2 Výbor pro prevenci domácího násilí a násilí na ženách	12
5.3 Výbor pro sociální politiku, rodinu a péči	12
5.4 Výbor pro vyrovnané zastoupení žen a mužů v politice a rozhodovacích pozicích	13
5.5 Pracovní skupina muži a rovnost žen a mužů	13
5.6 Pracovní skupina k porodnictví	13
5.7 Pracovní skupina k dopadům pandemie covid-19 na rovnost žen a mužů Chyba! Záložka není definována.	
5.8 Pracovní skupina pro otázky romských žen	14
5.9 Pracovní skupina k dotačnímu programu Podpora veřejně prospěšných aktivit nestátních neziskových organizací v oblasti rovnosti žen a mužů	14
6. Výstupy	14
6.1 Materiály předložené vládě ČR	14
6.2 Osvětová a vzdělávací činnost	15
7. Rozdělení dotací	15
8. Zahraničí	16
9. Výdaje v Kč za sledovaný rok	19
10. Plán činnosti Rady vlády pro rovnost žen a mužů na rok 2023	20

Výroční zpráva Rady vlády pro rovnost žen a mužů za rok 2023

(zpracovaná podle závazné osnovy povinné části výroční zprávy poradního orgánu vlády – usnesení vlády ČR ze dne 20. února 2002 č. 175)

1. Úvod

Rada vlády pro rovnost žen a mužů (dále jako „Rada“) byla jako poradní orgán vlády ČR pro oblast prosazování rovnosti žen a mužů a zahrnování hlediska rovnosti žen a mužů do vládních politik zřízena usnesením vlády ČR ze dne 10. října 2001 č. 1033. Statut Rady v příloze zmíněného usnesení byl následně změněn usnesením vlády ČR ze dne 12. prosince 2007 č. 1386, usnesením vlády ČR ze dne 3. listopadu 2008 č. 1350, usnesením vlády ČR ze dne 5. prosince 2012 č. 895, usnesením vlády ze dne 8. července 2015 č. 544, usnesením vlády ze dne 21. srpna 2017 č. 590, usnesením vlády ze dne 30. května 2018 č. 346, usnesením vlády ze dne 2. září 2019 č. 633, usnesením vlády ze dne 14. září 2020 č. 925 a usnesením vlády ze dne 18. května 2022 č. 567.

Hlavní činností Rady jako poradního orgánu vlády ČR je dle čl. 2 odst. 2 statutu Rady zejména:

- sledovat vnitrostátní plnění mezinárodních závazků České republiky v oblasti rovnosti žen a mužů, zejména závazků vyplývajících z Úmluvy OSN o odstranění všech forem diskriminace žen a dalších,
- identifikovat ve společnosti aktuální problémy v oblasti rovnosti žen a mužů,
- projednávat a doporučovat vládě základní koncepční směry postupu vlády při prosazování rovnosti žen a mužů, zejména prostřednictvím zpracovávání návrhů týkajících se politik v jednotlivých oblastech rovnosti žen a mužů, návrhů dílčích opatření a podnětů ke zlepšení rovnosti žen a mužů, a to z vlastní iniciativy nebo v rámci úkolů uložených vládou Radě nebo jejímu předsedovi či předsedkyni,
- zaujímat stanoviska k návrhům vládních, rezortních a dalších opatření, která se týkají rovnosti žen a mužů,
- hodnotit efektivitu naplňování rovnosti žen a mužů v České republice,
- sledovat naplňování a napomáhat při realizaci strategických dokumentů vlády ČR pro oblast rovnosti žen a mužů,
- koordinovat základní směry rezortních koncepcí v oblasti rovnosti žen a mužů a stanovovat okruh priorit pro projekty rezortů na podporu realizace rovnosti žen a mužů,
- spolupracovat s nevládními neziskovými organizacemi zaměřenými na oblast rovnosti žen a mužů a s orgány územní samosprávy.

Členkami a členy Rady jsou zástupkyně a zástupci rezortů, sociálních partnerů, občanské společnosti, odborné veřejnosti a Kanceláře veřejného ochránce práv. Jedním z předpokladů k naplňování úkolů a cílů vládní politiky v oblasti rovnosti žen a mužů je též zapojení široké veřejnosti, zejména prostřednictvím nestátních neziskových organizací a posilování vzájemné spolupráce státu a občanského sektoru a větší angažovanost sociálních partnerů. Podle statutu Rady je státní správa v Radě zastoupena členkami a členy na funkční úrovni náměstkyní a náměstků ministra či ministryně, v odůvodněných případech i na úrovni státních tajemníků či tajemnic.

2. Předseda/předsedkyně, členové a členky

Dle čl. 3 odst. 2 statutu Rady je jejím předsedou či předsedkyní člen či členka vlády ČR, do jehož/jejíž působnosti patří rovnost žen a mužů, a své funkce se ujímá dnem jmenování členem či členkou vlády ČR nebo dnem účinnosti převodu agendy rovnosti žen a mužů do jeho/její působnosti. Tím je od 17. 12. 2021 předseda vlády Petr Fiala.

K 31. prosinci 2023 měla Rada 42 členek a členů (z toho 26 členek a 16 členů). Zastoupení žen mezi členy a členkami Rady tak v roce 2023 bylo 61,9 %.

Tabulka 1 Složení Rady v roce 2023 (stav k 31.12.2023)

Jméno	Funkce v reprezentované instituci	Funkce v Radě	Členství v aktuální funkčním období od	Členství ve výborech/ pracovních skupinách
Ondřej Andrys	Státní tajemník, Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy	člen	2. 6. 2022	
Roman Binder	náměstek, Ministerstvo financí	člen	2. 6. 2022	
Marie Čermáková	nezávislá odbornice (Sociologický ústav AV ČR, v.v.i.)	členka	2. 6. 2022	předsedkyně, Pracovní skupina k porodnictví
Eva Čivrná	NESEHNUTÍ	členka	2. 6. 2022	
Martina Děvěrová	státní tajemnice, Ministerstvo průmyslu a obchodu	členka	2. 6. 2022	
Vladimíra Drbalová	Svaz průmyslu a dopravy	členka	2. 6. 2022	členka, Výbor pro vyrovnané zastoupení žen a mužů v politice a rozhodovacích pozicích
Karel Dvořák	náměstek, Ministerstvo spravedlnosti	člen	2. 6. 2022	
Petr Fiala	předseda vlády	předseda	17. 12. 2021	
Radek Holomčík	náměstek, Ministerstvo zemědělství	člen	2. 6. 2022	člen, Výbor pro sladění pracovního, soukromého a rodinného života
Jana Chržová	předsedkyně, Český svaz žen	členka	2. 6. 2022	
Johana Jonáková	ředitelka, Gender Studies	členka	2. 6. 2022	členka, Výbor pro institucionální zabezpečení rovnosti žen a mužů
Štěpán Jurajda	CERGE-EI	člen	2. 6. 2022	místopředseda, Výbor pro vyrovnané zastoupení žen a mužů v politice a rozhodovacích pozicích
Rut Kolínská	prezidentka, Síť pro rodinu	členka	2. 6. 2022	místopředsedkyně, Výbor pro sladění pracovního, soukromého a rodinného života
Markéta Kos Mottlová	zástupkyně ředitelky, Fórum 50 %	členka	2. 6. 2022	předsedkyně, Výbor pro vyrovnané zastoupení žen a mužů v rozhodovacích pozicích
Jana Kotalíková	vedoucí Úřadu vlády	členka	2. 6. 2022	
Stanislav Křeček	veřejný ochránce práv, Kancelář	člen	2. 6. 2022	

	veřejného ochránce práv			
Claudie Laburdová	Slovo 21	členka	2. 6. 2022	členka, Pracovní skupina pro otázky romských žen
Jana Machová	státní tajemnice, Ministerstvo kultury	členka	2. 6. 2022	
Branislava Marvánová Vargová	ROSA – centrum pro ženy, z.s.	členka	2. 6. 2022	předsedkyně, Výbor pro prevenci domácího násilí a násilí na ženách členka
Zdislava Odstrčilová	náměstkyně, Ministerstvo práce a sociálních věcí	členka	2. 6. 2022	
Marie Oujezdská	Národní centrum pro rodinu	členka	2. 6. 2022	
Tomáš Pavlas	programový manažer, Otevřená společnost	člen	2. 6. 2022	člen, Pracovní skupina muži a rovnost žen a mužů
Filip Pertold	nezávislý odborník (CERGE-EI)	člen	2. 6. 2022	
Ludmila Součková	ředitelka, Liga otevřených mužů	člen	1. 10. 2023	
Vladimíra Petráková	nezávislá odbornice (Ústav fyzikální chemie J. Heyrovského)	členka	2. 6. 2022	
Zdeňka Pikešová	státní tajemnice, Ministerstvo pro místní rozvoj	členka	2. 6. 2022	
Radek Polícar	náměstek, Ministerstvo zdravotnictví	člen	2. 6. 2022	
Josef Postránecký	státní tajemník, Ministerstvo vnitra	člen	2. 6. 2022	
Marek Rojíček	předseda, Český statistický úřad	člen	2. 6. 2022	
Olga Rosenbergerová	nezávislá odbornice (Asociace Trigon, o.p.s.)	členka	2. 6. 2022	členka, Výbor pro sladění pracovního, soukromého a rodinného života
Radek Rubeš	státní tajemník, Ministerstvo zahraničních věcí	člen	2. 6. 2022	
Irena Smetáčková	nezávislá odbornice (Pedagogická fakulta Univerzity Karlovy)	členka	2. 6. 2022	místopředsedkyně, Výbor pro institucionální zabezpečení rovnosti žen a mužů členka
Marta Smolíková	předsedkyně, Česká ženská lobby	místopředsedkyně	2. 6. 2022	členka, Výbor pro vyrovnané zastoupení žen a mužů v politice a rozhodovacích pozicích
Radka Sokolová	místopředsedkyně, Českomoravská konfederace odborových svazů	členka	2. 6. 2022	

Klára Šimáčková Laurenčíková	zmocněnkyně vlády pro lidská práva	místopřed sedkyně	2. 6. 2022	
Adéla Šípová	senátorka PČR	členka	2. 6. 2022	členka, Výbor pro vyrovnání zastoupení žen a mužů v politice a rozhodovacích pozicích
Iva Šmídová	nezávislá odbornice (Fakulta sociálních studií Masarykovy univerzity)	členka	2. 6. 2022	předsedkyně, Pracovní skupina mužů a rovnost žen a mužů, členka, Pracovní skupina k porodnictví členka
Eva Valentová	Sdružení pro integraci a migraci	členka	2. 6. 2022	
Petr Vančura	státní tajemník, Ministerstvo obrany	člen	2. 6. 2022	
Martin Vavřina	státní tajemník, Ministerstvo dopravy	člen	2. 6. 2022	
Lucia Zachariášová	nezávislá odbornice	členka	2. 6. 2022	
Simeona Zikmundová	státní tajemnice, Ministerstvo životního prostředí	členka	2. 6. 2022	

3. Sekretariát Rady vlády pro rovnost žen a mužů

Po celý rok byla agenda rovnosti žen a mužů v gesci Odboru rovnosti žen a mužů (dále jako „Odbor“), pod který spadají dvě samostatná oddělení: Oddělení sekretariátu Rady vlády pro rovnost žen a mužů (dále jako „Oddělení sekretariátu Rady“) a Oddělení průřezových agend. Po ustavení nové vlády v prosinci 2021 se stal předsedou Rady předseda vlády prof. PhDr. Petr Fiala, Ph.D., LL.M., do jehož působnosti spadá koordinace úkolů v oblasti lidských práv a rovných příležitostí na vládní úrovni. Od 11. května 2022 je zmocněnkyní vlády pro lidská práva Mgr. Klára Šimáčková Laurenčíková, která byla následně jmenována místopředsedkyní Rady.

Odborná dlouhodobá činnost Odboru i odborná a administrativní činnost zaměřená na Radu se prolínají a jsou vzájemně provázány. V roce 2023 Odbor realizoval dva projekty:

- projekt *"Koordinace plnění Strategie rovnosti žen a mužů na léta 2021-2030"* (dále jako „Projekt OPZ+“), spolufinancovaný z Operačního programu Zaměstnanost;
- projekt *Posilování kapacit a metodologická podpora v prevenci domácího a genderově podmíněného násilí* (dále jako „Projekt NF“), spolufinancovaný z Norských fondů.

Mimo uvedené projekty (více viz níže) byly v Odboru v rámci systemizace hrazené z prostředků státního rozpočtu pouze pozice vedoucí Oddělení sekretariátu Rady a ředitele Odboru. Personální zabezpečení chodu Odboru tak zcela zásadním způsobem závisí na realizaci projektů. Celkový počet systemizovaných míst v Odboru činil k 31. prosinci 2023 11 (z toho 2 pozice administrativní). Zejména díky realizaci projektu bylo možné v roce 2023 zajistit běžnou agendu Odboru, včetně odborného, organizačního a administrativního zajištění fungování Rady, jejích čtyř výborů a čtyř pracovních skupin. Odbor také pokračoval v monitoringu materiálů v procesu mezirezortního připomínkového řízení z hlediska jejich dopadů na rovnost žen a mužů. V uplynulém roce bylo také vládě ČR předloženo několik materiálů (viz kapitola 6.1.).

Odbor v roce 2023 nadále zajišťoval administraci dotačního programu *Podpora veřejně prospěšných aktivit v oblasti rovnosti žen a mužů*, a to jak v roce 2023, tak také jeho přípravu na rok 2024.

Výkon a koordinace agendy se v roce 2023 na vnitrostátní úrovni soustředily zejména do těchto činností Odboru:

- koordinace naplňování a aktualizace Strategie rovnosti žen a mužů na léta 2021 – 2030 (dále jako „Strategie 2021 – 2030“);
- monitoring materiálů v mezirezortním připomínkovém řízení;
- zajištění administrace dotačního programu Podpora veřejně prospěšných aktivit v oblasti rovnosti žen a mužů;
- zpracování materiálů pro vládu ČR;
- koordinace a metodické vedení rezortních koordinátorek a koordinátorů rovnosti žen a mužů (tzv. gender focal points);
- zajištění funkce gestora předběžné podmínky a horizontální priority rovnost žen a mužů, která průřezově prochází všemi operačními programy ESIF.

V oblasti mezinárodní spolupráce a spolupráce na úrovni Evropské unie (dále jako „EU“) se Odbor věnoval zejména:

- zastoupení ČR v relevantních orgánech EU, Rady Evropy a Organizaci pro hospodářskou spolupráci a rozvoj (dále jako „OECD“):
 - Skupina na vysoké úrovni pro gender mainstreaming;
 - Poradní výbor pro rovné příležitosti žen a mužů;
 - Správní rada Evropského institutu pro rovnost žen a mužů;
 - Expertní fórum Evropského institutu pro rovnost žen a mužů;
 - Komise Rady Evropy pro rovnost žen a mužů;
 - Pracovní skupina OECD k gender mainstreamingu a vládnutí.
- přípravě instrukcí a mandátů pro materiály projednávané v Radě EU.

Důležitou součástí Projektu OPZ+ byla příprava vládních politik v oblasti rovnosti žen a mužů a odborných dokumentů. V roce 2023 byly dokončeny a vydány tyto dokumenty:

- a) Zpráva za rok 2022 o plnění Akčního plánu prevence domácího a genderově podmíněného násilí na léta 2019 – 2022;¹
- b) Zpráva za rok 2022 o rovnosti žen a mužů;²
- c) Zpráva o plnění Strategie rovnosti žen a mužů na léta 2021 – 2030 za rok 2022.³

Ve dnech 1. až 30. září 2023 proběhla veřejná konzultace k aktualizaci Strategie 2021+, která byla dostupná prostřednictvím čtyř online formulářů (tří jazykových verzí a zjednodušené české verzi). Odbor v jejím rámci obdržel vstupy od celkem 85 osob a v návaznosti na ní zpracoval a zveřejnil analýzu veřejné konzultace.

Ve dnech 9. října, 11. října, 16. října, 16. listopadu, 20. listopadu, 22. listopadu, 27. listopadu a 30. listopadu 2023 proběhly expertní kulaté stoly k aktualizaci jednotlivých kapitol Strategie 2021+. Kulatých stolů se zúčastnili zástupci a zástupkyně veřejné správy, akademické sféry, neziskového sektoru či byznysu.

Odbor v roce 2023 předložil v rámci vyhodnocování dopadů vládních materiálů na rovnost žen a mužů připomínky k celkem 23 materiálům předkládaným vládě. Z celkového počtu 118 připomínek bylo 102 zásadních a 16 doporučujících.

¹ Blíže viz https://www.vlada.cz/assets/ppov/rovne-prilezitosti-zen-a-muzu/dokumenty/Zprava_2022_AP_DGPN.pdf.

² Blíže viz <https://www.vlada.cz/assets/ppov/rovne-prilezitosti-zen-a-muzu/dokumenty/ZpravaOrovnosti2022.pdf>

³ Blíže viz <https://www.vlada.cz/cz/ppov/rovne-prilezitosti-zen-a-muzu/dokumenty/zprava-o-plneni-strategie-rovnosti-zen-a-muzu-na-leta-2021--2030--201242/>.

V roce 2023 Odbor zrealizoval sedm školení pro celkem 79 zaměstnanců a zaměstnankyň rezortů pracujících s koncepčními a legislativními materiály k Metodice hodnocení dopadů na rovnost žen a mužů pro materiály předkládané vládě ČR.

Odbor v roce 2023 zorganizoval 6 školení policistů a policistek v oblasti domácího a genderově podmíněného násilí a genderově podmíněného kybernásilí v Hraci Králové (10. a 11. května), Ústí nad Labem (23. a 24. června) a Plzni (21. a 22. listopadu). Celkem bylo v roce 2023 proškoleno více jak 140 policistů a policistek.

Rok 2023 byl poslední rokem, kdy probíhala realizace projektu *Posílení vládních kapacit pro zajištění genderově sensitivní a inkluzivní obnovy*, který byl realizován Odborem ve spolupráci s OECD. Projekt byl financován z Nástroje pro technickou podporu Evropské komise a jeho cílem bylo zlepšit začleňování genderové perspektivy do veřejných politik a posílit institucionální rámec pro prosazování rovnosti žen a mužů v ČR. V rámci projektu Odbor zorganizoval dva semináře k gender mainstreamingu pro MPSV a MŠMT (11. května 2023). Dále proběhl seminář k gender budgetingu v Praze (12. května 2023) a na závěr projektu ještě kulatý stůl k představení projektových výstupů (30. května 2023). V rámci projektu došlo k vydání hodnotící zprávy OECD o rovnosti žen a mužů v ČR a dvou akčních plánů pro Ministerstvo práce a sociálních věcí a Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy.

V roce 2023 se uskutečnila čtyři pracovní setkání s rezortními koordinátory a koordinátkami rovnosti žen a mužů. Setkání se konala v dubnu, červnu, září a prosinci a zaměřila se na různé aspekty genderové rovnosti. Dne 26. dubna 2023 se jednání věnovalo gender mainstreamingu a projektu Úřadu vlády a OECD "Posílení vládních kapacit pro zajištění genderově sensitivní a inkluzivní obnovy". Byly představeny nejnovější směrnice EU týkající se rovnosti žen a mužů a výsledky vyhodnocení Strategie 2021+ za rok 2022. Setkání 27. června 2023 se zaměřilo na aktualizaci Strategie 2021+ a legislativní změny v oblasti rovnosti žen a mužů. V druhé části se diskutovalo o spolupráci státní správy s neziskovými organizacemi a vystoupila Eva Valentová z České ženské lobby. Během jednání 12. září 2023 se diskutovala aktualizace kapitoly Instituce a navrhované změny v opatřeních. Tomáš Pavlas z Open Society představil policy paper "Muži a moc ve veřejné správě". Poslední setkání roku 7. prosince se zabývalo finalizací aktualizace kapitoly Instituce, vyhodnocením opatření za rok 2023 a sdílením dobré praxe v oblasti prevence a potírání negativních jevů na pracovištích resortů.

Společně s Ministerstvem vnitra a Institutem pro veřejnou správu vyhlásil v roce 2023 Úřad vlády 17. ročník soutěže Úřad na cestě k rovnosti, která podporuje zavádění politiky rovnosti žen a mužů do práce úřadů veřejné správy. Dne 28. listopadu 2023 se v budově Strakovy akademie uskutečnila konference k vyhlášení výsledků soutěže.

Dne 16. května 2023 uspořádal Odbor online setkání ke sdílení potřeb mateřských center ve vztahu k práci s ukrajinskými rodiči a dětmi, jehož cílem bylo poskytnutí prostoru ke sdílení aktuálních potřeb mateřských center ve vztahu k práci s ukrajinskými rodiči a dětmi a k diskuzi o možnostech a formách podpory ze strany státní správy. Setkání se zúčastnily zástupkyně přibližně 15 organizací.

Dne 5. září 2023 uspořádal Odbor rovnosti žen a mužů kulatý stůl k aktuálnímu vývoji transpozice Směrnice o zlepšení genderové vyváženosti. Akce se zúčastnili zástupci a zástupkyně České národní banky, Ministerstva spravedlnosti, Ministerstva financí a kotovaných společností v ČR, který se transpozice Směrnice o zlepšení genderové vyváženosti bezprostředně týká.

Dne 1. listopadu 2023 uspořádal Odbor rovnosti žen a mužů ve spolupráci s HR Brainstorming community kulatý stůl k tématu diverzity v obchodních společnostech. Cílem kulatého stolu bylo propojení aktérů a akterek, kteří se věnují podpoře diverzity a flexibility na trhu práce

z různých perspektiv. Akce se zúčastnili zástupci a zástupkyně více než 20 obchodních společností a neziskových organizací.

Společně s Ministerstvem vnitra a Institutem pro veřejnou správu vyhlásil v roce 2023 Úřad vlády 17. ročník soutěže Úřad na cestě k rovnosti, která podporuje zavádění politiky rovnosti žen a mužů do práce úřadů veřejné správy. Dne 28. listopadu 2023 se v budově Lichtenštejnského paláce uskutečnila konference k vyhlášení výsledků soutěže.

Odbor v roce 2023 zorganizoval dvě síťovací setkání k propojování potřeb NNO a státní správy. Setkání se zúčastnily NNO realizující osvětové kampaně k tématu domácího a genderově podmíněného násilí (projekty podpořené z Norských fondů 2014-2021 v rámci programu Lidská práva). Cílem setkání bylo poskytnutí prostoru k prezentaci aktuálních informací v souvislosti s realizací jednotlivých kampaní a k diskuzi o možnostech a formách spolupráce mezi organizacemi navzájem a s Úřadem vlády ČR.

V listopadu a prosinci 2023 byly Odborem zorganizovány dva workshopy k přípravě ratifikace Úmluvy Rady Evropy o prevenci a potírání násilí na ženách a domácího násilí.

Dne 14. prosince 2023 byl zorganizován workshop se zaměstnavateli, který se zaměřil na specifika práce na dálku.

Při příležitosti 75. výročí přijetí Všeobecné deklarace lidských práv zorganizoval Odbor ve dnech 11. a 12. prosince 2023 konferenci Česko a lidská práva.

V roce 2023 Odbor vydal čtyři tiskové zprávy. O vládním návrhu zákona o domácím násilí informovala tisková zpráva ze dne 9. května 2023. Souhlas vlády s návrhem na ratifikaci Úmluvy rady Evropy o prevenci a potírání násilí na ženách oznámila tisková zpráva ze dne 21. června 2023. Tisková zpráva ze dne 24. srpna 2023 informovala o tom, že vláda schválila nový akční plán prevence domácího a genderově podmíněného násilí na léta 2023–2026. Na publikaci nového Indexu genderové rovnosti za rok 2023 (EIGE Gender Equality Index 2023) a pokrok Česka v úsilí o rovnost žen a mužů upozornila tisková zpráva ze dne 24. října 2023..

V roce 2023 i nadále pokračovala realizace Projektu NF, který se zaměřuje na posílení kapacity systému pro prevenci a boj proti domácímu a genderově podmíněnému násilí.

V roce 2023 byla podána žádost o podstatnou změnu projektu a realizace projektu a projektových aktivit byla prodloužena do dubna 2024. V rámci podstatné změny byly kromě prodloužení projektu navýšeny některé projektové indikátory.

V rámci Projektu NF Odbor v roce 2023 zrealizoval celkem 91 workshopů k prevenci sexuálního násilí a genderově podmíněného kybernásilí pro děti a mládež ze základních a středních škol (dále jako „ZŠ a SŠ“). Workshopu se obvykle účastní cca 15-25 žáků, žákyň či studujících. Za rok 2023 bylo celkem proškolen 1895 osob napříč Českou republikou.

V roce 2023 byla realizována další školení pro policisty a policistky. Proběhla celkem dvě školení – jedno školení o domácím a sexuálním násilí a druhé školení o domácím a sexuálním násilí v kyberprostoru. Dohromady bylo proškolen celkem 52 policistů a policistek. Dále začaly probíhat přípravy na chystaná školení pro zaměstnance a zaměstnankyně dopravních podniků k prevenci sexuálního obtěžování ve veřejné dopravě, která proběhnou v březnu a dubnu roku 2024.

V roce 2023 byla dokončena Analýza výskytu online sexismu a sexistické hatespeech. Analýza byla zpracována vysoutěženým dodavatelem ppm factum research. Zároveň byly dokončeny práce na mapovací studii s názvem „On-line sexismus jako překážka dosahování genderové rovnosti. Dostojí Česká republika evropským standardům?“ Mapovací studie byla

zpracována autorským kolektivem z řad právníček a socioložek. Oba dokumenty, jak analýza, tak mapovací studie, budou zveřejněny na webu Tojervnost.cz v průběhu roku 2024.

Odbor dále v rámci projektu NF spolupracoval s norskou organizací Alternativ till Vold. Byla realizována celkem 2 školení k využívání filmu Zuřivec pro zástupce z neziskových organizací a zástupců z řad OSPOD. Kromě toho bylo realizováno první školení k využívání filmu Všude dobře, doma nejlíp. Školení k využívání filmu Všude dobře, doma nejlíp, bylo realizováno ve spolupráci s neziskovou organizací SOFA a zúčastnilo se jej celkem 92 osob. Dále byla realizována dvě školení pro lektory, kteří si již prošli základním školením k využívání filmu Zuřivec a bylo proškolen celkem 19 osob. Pokračovaly práce na metodických listech k využívání filmu a na sešitu pro žáky a žáčky o filmu Zuřivec. Oba materiály budou v roce 2024 zveřejněny na webu Zurivec.cz.

Mimo to byla v roce 2023 realizována studijní návštěva u Norského partnera, v rámci které účastníci navštívili Krizové centrum pro oběti domácího násilí v Oslu, centrum Rosa Kompetans, velvyslanectví České republiky v Norsku a Ministerstvo spravedlnosti Norského království, kde proběhl seminář k přípravě národních akčních plánů potírání genderově podmíněného násilí, systémového ukotvení práce s osobami, které se dopouštějí násilí a osob, které jsou vystaveny násilí. Zároveň proběhla koordinační schůzka s norským partnerem k evaluaci projektu a schůzka k dalšímu směřování a využívání filmu Zuřivec.

Dále byly ve spolupráci s norským partnerem uspořádány dva side-eventy na 67. zasedání Komise OSN pro postavení žen v New Yorku. Side-eventy proběhly 7. a 8. 3. 2023 a nesly název: „Integrating women refugees: NGOs as key partners and a force for change“ a „Swipe left for dating violence among adolescents and young adults: Developing policy Framework on the prevention, data collection and eradication of gender based cyber-violence.“ Z řad bilaterálního partnera se 67. zasedání Komise OSN pro postavení žen v New Yorku účastnily klinické psychologičky Barbora Jakobsen a Ingunn Rangul Askeland. Na místě byla zajištěna účast na řadě akcí a bilaterálních schůzkách. Česká delegace byla vedena místopředsedou vlády ČR a ministrem práce a sociálních věcí, Marianem Jurečkou.

V průběhu roku 2023 byla realizována 3 školení pro pedagogický personál v oblasti nových forem genderově podmíněného násilí, jedno školení proběhlo v Praze, druhé v Plzni a třetí v Českých Budějovicích. Celkem bylo proškolen 72 osob z řad pedagogického personálu. Školení bylo zaměřeno na seznámení se s novými formami genderově podmíněného násilí a na jejich psychologické a pedagogické důsledky. Kromě toho bylo v rámci též aktivity zorganizováno jedno školení pro zástupce samospráv v oblasti domácího a genderově podmíněného násilí, školení proběhlo v září 2023 v Brně a zúčastnilo se jej 12 osob. Další čtyři školení pro zástupce samospráv jsou plánována na rok 2024. Zároveň byla v roce 2023 vytvořena příručka pro zástupce samospráv k potírání domácího a genderově podmíněného násilí, která doplňuje školení. Příručka bude zveřejněna a distribuována mezi zástupce a zástupkyně samospráv v roce 2024.

4. Přehled činnosti

Jednání Rady se v roce 2023 uskutečnila v termínech 2. března⁴, 5. června⁵ a 31. října⁶.

Na březnovém jednání Rada jednala o klíčových mezinárodních instrumentech v oblasti rovnosti žen a mužů, doporučila vládě vyslovit souhlas s návrhem na ratifikaci Úmluvy Rady

⁴ Blíže viz https://www.vlada.cz/cz/ppov/rovne-prilezitosti-zen-a-muzu/cinnost_rady/zaznam-ze-zasedani-rady-vlady-pro-rovnost-zen-a-muzu-2--brezna-2023-205439/.

⁵ Blíže viz https://www.vlada.cz/cz/ppov/rovne-prilezitosti-zen-a-muzu/cinnost_rady/zaznam-ze-zasedani-rady-vlady-pro-rovnost-zen-a-muzu-5--cervna-2023-206758/.

⁶ Blíže viz https://www.vlada.cz/cz/ppov/rovne-prilezitosti-zen-a-muzu/cinnost_rady/zaznam-ze-zasedani-rady-vlady-pro-rovnost-zen-a-muzu-ze-dne-31--rijna-2023-210680/.

Evropy o prevenci násilí na ženách a domácího násilí a předložit návrh na ratifikaci Parlamentu. Dále schválila policy paper Muži a moc ve veřejné správě a podnět Pracovní skupiny k porodnictví k 40. výročí přijetí Mezinárodního kodexu marketingu náhrad mateřského mléka. Zmocněnkyně vlády pro lidská práva Radu na jednání informovala o výsledcích 4. univerzálního periodického přezkumu ČR, který proběhl na začátku tohoto roku v Ženevě.

Červnové jednání bylo tematicky zaměřeno na problematiku domácího a sexuálního násilí a zastoupení žen a mužů v rozhodovacích pozicích ve služebních úřadech. Rada doporučila ministru školství, mládeže a tělovýchovy, aby ve spolupráci s veřejnými a soukromými vysokými školami dále rozvíjel aktivity jako například zavádění vhodných mechanismů k účinnému předcházení, potírání a monitorování výskytu genderově podmíněného násilí. Na jednání byla představena Zpráva za rok 2022 o plnění Akčního plánu prevence domácího a genderově podmíněného násilí na léta 2019–2022. Rada byla informována o aktuálních datech o zastoupení žen a mužů v rozhodovacích pozicích v rámci státní služby a OECD představila Radě výsledky přezkumu České republiky z jejich strany v rámci projektu „Posílení vládních kapacit pro zajištění genderově sensitivní a inkluzivní obnovy“ zahrnující hodnotící zprávu, doporučení a akční plány pro dva rezorty – Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy a Ministerstvo práce a sociálních věcí. Rada doporučila Úřadu vlády ČR doporučení OECD reflektovat v aktualizaci Strategie 2021+ a ministrům daných rezortů naplňovat opatření uvedená v akčních plánech OECD.

Poslední jednání Rady v roce 2023 proběhlo v říjnu. Na jednání bylo projednáno pět podnětů. Rada doporučila ministrovi práce a sociálních věcí legislativně ukotvit podporu vzniku specializovaných center pro dětské oběti násilí a dětské oběti trestných činů v rámci novely zákona o sociálně-právní ochraně dětí, podpořit v tématu možnost úzké mezirezortní a multioborové spolupráce a explicitně ukotvit možnost organizovat odborná setkání a shromažďovat informace v zájmu dětí ohrožených násilím. Ministrovi vnitra, ministrovi spravedlnosti a ministrovi práce a sociálních věcí doporučila nesnižovat v souvislosti s přijetím konsolidačního balíčku stávající alokace dotačních programů zaměřených na podporu rovnosti žen a mužů a prevenci domácího a genderově podmíněného násilí. Ministra práce a sociálních věcí Rada vyzvala k úplné a řádné transpozici směrnice o rovnováze mezi pracovním a soukromým životem rodičů a pečujících osob. Další významným tématem byla podpora diverzity v rámci služebních úřadů. V této souvislosti Rada doporučila ministrovi vnitra zpracovat přehled dopadů zákona č. 384/2022 Sb., kterým došlo k novelizaci zákona o státní službě, ve vztahu k zastoupení žen a mužů na pozicích vrchních ředitelů/vrchních ředitelky, ředitelů/ředitelky sekce a odboru a nejvyššímu státnímu tajemníkovi promítnout podporu diverzity, rovnosti žen a mužů a rovného zacházení do příslušných služebních předpisů upravujících výběrová řízení, zkušební komise pro úřednické zkoušky a služební hodnocení státních zaměstnanců a zaměstnankyň s využitím metodických materiálů MŠMT a ÚV ČR. Předsedovi ČSÚ bylo Radou doporučeno nesměřovat úsporná opatření v rámci úřadu do snížení personálních kapacit na publikaci dat členěných dle pohlaví a dat relevantních pro rovnost žen a mužů.

V roce 2023 přijala Rada jedno usnesení *per rollam*, které se týkalo schválení Zprávy o plnění Národního akčního plánu České republiky k implementaci rezoluce Rady bezpečnosti OSN č. 1325 (2000), o ženách, míru a bezpečnosti a souvisejících rezolucí na léta 2021-2025 za rok 2022.⁷

5. Výbory a pracovní skupiny Rady vlády pro rovnost žen a mužů

V roce 2023 pravidelně probíhala také jednání výborů a pracovních skupin Rady. Celkem proběhlo 17 jednání výborů a 8 jednání pracovních skupin. Jedná se konkrétně o tyto výbory a pracovní skupiny:

⁷ Blíže viz https://www.vlada.cz/cz/ppov/rovne-prilezitosti-zen-a-muzu/cinnost_rady/zaznam-o-hlasovani-per-rollam-1-2023-207257/.

- Výbor pro institucionální zabezpečení rovnosti žen a mužů;
- Výbor pro prevenci domácího násilí a násilí na ženách;
- Výbor pro vyrovnané zastoupení žen a mužů v politice a rozhodovacích pozicích;
- Výbor pro sociální politiku, rodinu a péči;
- Pracovní skupina muži a rovnost žen a mužů;
- Pracovní skupina k porodnictví;
- Pracovní skupina pro otázky romských žen;
- Pracovní skupina k dotačnímu programu Podpora veřejně prospěšných aktivit nestátních neziskových organizací v oblasti rovnosti žen a mužů.

5.1 Výbor pro institucionální zabezpečení rovnosti žen a mužů

Jednání Výboru pro institucionální zabezpečení rovnosti žen a mužů se v roce 2023 uskutečnila ve dnech 12. ledna, 22. března, 18. května, 21. června, 7. září a 5. prosince. Výbor se v roce 2023 zabýval zejména:

- Aktualizací Strategie rovnosti žen a mužů na léta 2021-2030;
- Směrnicemi o normách pro orgány pro rovné zacházení a transparentnosti v odměňování;
- Genderovými audity;
- Financováním NNO v oblasti rovnosti žen a mužů.

5.2 Výbor pro prevenci domácího násilí a násilí na ženách

Jednání Výboru pro prevenci domácího násilí a násilí na ženách se v roce 2023 uskutečnila ve dnech 16. března, 8. června, 21. září a 14. prosince. Výbor se v roce 2023 zabýval zejména:

- Projednáním připomínek a schválením Akčního plánu prevence domácího a genderově podmíněného násilí na léta 2023 - 2026;
- Projednáním a schválením Zprávy za rok 2022 o plnění Akčního plánu prevence domácího a genderově podmíněného násilí na léta 2019 - 2022;
- Přípravou legislativy v oblasti domácího a genderově podmíněného násilí (zákonem o domácím násilí, redefinici trestného činu znásilnění, ratifikací Úmluvy Rady Evropy o prevenci a potírání násilí na ženách a domácího násilí, směrnicí Evropského parlamentu a Rady o potírání násilí vůči ženám a domácího násilí, novelou zákona o sociálních službách, ad.);
- Dotacemi v oblasti prevence a potírání domácího a genderově podmíněného násilí v kontextu konsolidačního balíčku vlády ČR;
- Statistickými informacemi o vraždách v kontextu domácího a genderově podmíněného násilí a femicidách včetně možností posílení sběru dat v této oblasti;

5.3 Výbor pro sociální politiku, rodinu a péči⁸

Jednání Výboru pro sociální politiku, rodinu a péči se v roce 2023 uskutečnila ve dnech 19. dubna, 6. června, 20. září a 6. prosince. Výbor se v roce 2023 zabýval zejména:

⁸ Rada na svém jednání dne 12. prosince 2022 schválila usnesením č. 14/2022 změny statutu Výboru pro sladění pracovního, soukromého a rodinného života, čímž došlo mimo jiné také ke změně názvu tohoto Výboru na Výbor pro sociální politiku, rodinu a péči. Blíže viz <https://www.vlada.cz/assets/ppov/rovne-prilezitosti-zen-a-muzu/sladeni-pracovniho-a-soukromeho-zivota/Statut-Vyboru-pro-socialni-politiku--rodinu-a-peci.pdf>.

- Transpozicí směrnic o transparentnosti v odměňování a o rovnováze mezi pracovním a soukromým životem rodičů;
- Legislativními a koncepčními iniciativami v oblasti zařízení péče o děti a předškolního vzdělávání;
- Rozdíly v odměňování sociálních pracovníků a pracovníc;
- Aktualizací Strategie rovnosti žen a mužů na léta 2021–2030.

5.4 Výbor pro vyrovnané zastoupení žen a mužů v politice a rozhodovacích pozicích

Jednání Výboru pro vyrovnané zastoupení žen a mužů v politice a rozhodovacích pozicích se v roce 2023 uskutečnila ve dnech 20. června, 19. září, 7. prosince. Výbor se v roce 2023 zabýval zejména:

- Podporou diverzity v rámci služebních úřadů;
- Přípravou transpozice Směrnice o zlepšení genderové vyváženosti mezi členy orgánů kotovaných společností a o souvisejících opatřeních;
- Volbami do Evropského parlamentu v roce 2024;
- Aktualizací Strategie rovnosti žen a mužů na léta 2021 – 2030.

5.5 Pracovní skupina muži a rovnost žen a mužů

V roce 2023 se uskutečnila dvě jednání Pracovní skupiny muži a rovnost žen a mužů, a to ve dnech 26. června a 13. září 2023. Pracovní skupina se v roce 2023 věnovala zejména agendě domácího a genderově podmíněného násilí, vstupnímu vzdělávání v oblasti rovnosti žen a mužů napříč rezorty, aktivitám navazujícím na vznik policy paperu Muži a moc ve veřejné správě, včetně aktualizace a krácení předchozích policy paperů, které na půdě pracovní skupiny v minulosti vznikly, a tvorbě nového policy briefu na téma muži a zdraví, a aktualizaci Strategie 2021+.

Vzhledem k předchozímu období neaktivity pracovní skupiny došlo v roce 2023 ke změnám v předsednictvu a členstvu. V polovině roku došlo ke změně tajemnice pracovní skupiny a na podzim schválila pracovní skupina svůj plán činnosti do konce roku 2024.

5.6 Pracovní skupina k porodnictví

Jednání Pracovní skupiny k porodnictví se v roce 2023 uskutečnilo dvakrát, a to ve dnech 20. března a 27. listopadu 2023. První z nich bylo zároveň ustavujícím jednáním skupiny v novém složení, kde došlo k revizi východisek činnosti skupiny pro nové funkční období. Skupina si v nich dala za cíl mj. navrhnout změny, doporučení, prováděcí mechanismy a postupy tak, aby systém těhotenské, porodní a poporodní péče byl v souladu s mezinárodními lidskoprávními závazky ČR a doporučeními WHO. Mezi své procesní cíle zařadila monitorování naplňování Strategie rovnosti žen a mužů na léta 2021–2030 a dalších relevantních dokumentů.

Za využití expertízy skupiny byl dokončen návrh Strategie k implementaci programu WHO a UNICEF Baby-friendly Hospital Initiative 2018 v České republice. Strategie vznikla na doporučení skupiny, potažmo Rady ve vzájemné spolupráci Ministerstva zdravotnictví a Odboru rovnosti žen a mužů Úřadu vlády ČR.

Pracovní skupina k porodnictví se na svých jednáních v roce 2023 dále zabývala zejm. těmito tématy:

- Publikování statistických dat z oblasti porodnictví

- Představení evaluačního a certifikačního nástroje Evropské sítě porodních domů a center
- Nedostatky návrhu první části Koncepce péče o matku a dítě
- Smlouvy s pojišťovnami při poskytování komunitní porodní asistence a nutnost lékařské indikace
- Aktualizace Strategie rovnosti žen a mužů na léta 2021-2030 a příprava na ni navazujících vládních dokumentů

5.7 Pracovní skupina pro otázky romských žen

Pracovní skupina pro otázky romských žen se sešla dne 2. listopadu 2023 a řešila především implementaci zákona č. 297/2021 Sb., o poskytnutí jednorázové peněžní částky osobám sterilizovaným v rozporu s právem a o změně některých souvisejících zákonů a aktualizaci Strategie rovnosti žen a mužů na léta 2021-2030.

5.8 Pracovní skupina k dotačnímu programu Podpora veřejně prospěšných aktivit v oblasti rovnosti žen a mužů

Pracovní skupina se k hodnocení projektů v dotačním programu Podpora veřejně prospěšných aktivit v oblasti rovnosti žen a mužů pro rok 2023 sešla v lednu 2023. Celkem bylo projednáno 25 žádostí o poskytnutí dotace.

6. Výstupy

Radě a jejímu sekretariátu je věnována také samostatná záložka na internetových stránkách www.vlada.cz. Záložka obsahuje také informace o projektu Implementace a jeho aktivitách.⁹

6.1 Materiály předložené vládě ČR

Během roku 2023 zpracoval Odbor následující materiály pro vládu ČR, které byly předloženy předsedou vlády a zmocněnkyní vlády pro lidská práva vládě ČR:

- a) Indikátorová soustava Strategie rovnosti žen a mužů na léta 2021 – 2030 (vláda byla informována dne 14. června 2023)¹⁰;
- b) Zpráva za rok 2022 o plnění Akčního plánu prevence domácího a genderově podmíněného násilí na léta 2019–2022 (vláda byla informována dne 12. července 2023)¹¹;
- c) Sedmá periodická zpráva o plnění Úmluvy OSN o odstranění všech forem diskriminace žen (schválena vládou dne 26. července 2023)¹²;
- d) Akční plán prevence domácího a genderově podmíněného násilí na léta 2023–2026 (schválen vládou ČR dne 23. srpna 2023)¹³;
- e) Doporučení Rady vlády pro rovnost žen a mužů k důsledné implementaci Baby-friendly Hospital Initiative 2018 (vzata na vědomí vládou ČR dne 27. září 2023)¹⁴.

⁹ Internetové stránky Rady a jejího sekretariátu jsou v současnosti dostupné na <http://www.vlada.cz/cz/ppov/rovne-prilezitosti-zen-a-muzu/uvodni-stranka-rady-vlady-pro-rovne-prilezitosti-zen-a-muzu-121632/>.

¹⁰ Blíže viz https://www.vlada.cz/assets/ppov/rovne-prilezitosti-zen-a-muzu/Aktuality/III_Indikatorova-soustava-Strategie-rovnosti-zen-a-muzu-na-leta--2021--2030.pdf

¹¹ Blíže viz https://www.vlada.cz/assets/ppov/rovne-prilezitosti-zen-a-muzu/dokumenty/Zprava_2022_AP_DGPN.pdf

¹² Blíže viz <https://www.odok.cz/portál/zvlady/usneseni/2023/568/>

¹³ Blíže viz <https://www.odok.cz/portál/zvlady/usneseni/2023/623/>

¹⁴ Blíže viz <https://www.odok.cz/portál/zvlady/usneseni/2023/719/>

Tabulka 2 Materiály předložené vládě

Druh výstupu	Počet celkem	Vláda		
		Vzala na vědomí	Schválila usnesením	Odmítla
Zpráva pro vládu	1	1		
Zpráva pro mezinárodní instituce	1		1	
Informace pro vládu ČR	1	1		
Návrh nelegislativních opatření	2	1	1	
Návrh legislativních změn				
Připomínky k návrhu zákona				
Jiný				

6.2 Osvětová a vzdělávací činnost

V uplynulém roce uspořádal Odbor následující konference, semináře a workshopy:

- 91 workshopů k prevenci sexuálního násilí a genderově podmíněného kybernásilí pro děti a mládež ze ZŠ a SŠ;
- 2 školení pro budoucí pedagogy a pedagožky ke kompetencím pro realizaci workshopů v oblasti prevence znásilnění a sexuálního násilí;
- 30 let České republiky: Republika rodu ženského“ (23. března 2023, Lichtenštejnský palác);
- Kulatý stůl: Ženy ve vedení obchodních společností na téma „Směrnice o zlepšení genderové vyváženosti mezi členy orgánů kotovaných společností“ (5. září 2023);
- Setkání s médii v Poslanecké sněmovně PČR médii na téma: Istanbulská úmluva jako pomoc obětem násilí (20. září 2023);
- Kulatý stůl ve spolupráci s HR Brainstorming community k tématu diverzity v obchodních společnostech (1. listopadu 2023);
- Workshop se zaměstnavateli na práci na dálku (14. prosince 2023);
- Konference Česko a lidská práva (11. – 12. prosince 2023).

Nadále byl také provozován a updatován Facebookový¹⁵ účet s názvem „To je rovnost“ a webové stránky www.tojervnost.cz. Na www.tojervnost.cz jsou vždy uvedeny aktuální informace k seminářům, konferencím a dalším aktivitám, které Odbor pořádá.

7. Rozdělení dotací

Odbor zajišťoval administrativní chod spojený s Dotačním programem Podpora veřejně prospěšných aktivit v oblasti rovnosti žen a mužů (dále jen „Dotační program“), a to jak v roce 2023, tak také jeho přípravu na rok 2024. Dotační program byl v roce 2023 určen pro aktivity vedoucí k rovnosti žen a mužů, a to v návaznosti na cíle a opatření vytyčené Strategií 2021–2030 a v návaznosti na ustanovení Evropské charty za rovnost žen a mužů na úrovni života ve městech a obcích. Pro rok 2023 byly ve vazbě na aktuální společenskou potřebu upřednostněny (tzn. bodově zvýhodněny) projekty, které se zaměřily na následující oblasti:

- a) Integrace a pomoc ženám prchajícím z Ukrajiny a jejich rodinám v důsledku probíhajícího válečného konfliktu a uplatňování hlediska rovnosti žen a mužů v migrační a integrační politice, a to v souladu s materiálem Stanovení strategických priorit vlády ČR ke zvládání uprchlické vlny související s invazí Ruské federace na Ukrajinu, schváleným usnesením vlády ČR ze dne 13. dubna 2022 č. 309 a v souladu s podnětem Rady vlády pro rovnost

¹⁵ Blíže viz <https://www.facebook.com/tojervnost/?fref=ts>.

žen a mužů k důslednějšímu zohledňování hlediska rovnosti žen a mužů při pomoci uprchlíkům a uprchlicím z Ukrajiny.¹⁶

- b) Řešení genderových nerovností v souvislosti s ohrožením chudobou v návaznosti na aktuální socioekonomickou situaci a zohlednění potřeb ohrožených skupin jako jsou ženy samoživitelky či seniorky, a to v návaznosti na strategický cíl č. 4 Snížení míry ohrožení chudobou, zejména žen kapitoly „Práce a péče“ Strategie 2021–2030.
- c) Podpora práva žen na svobodnou volbu místa, způsobu a okolností porodu a podpora respektujícího přístupu v porodnictví, a to v návaznosti na strategický cíl č. 4 Zvýšení spokojenosti rodiček s péčí v těhotenství, při porodu a v šestinedělí kapitoly „Zdraví“ Strategie 2021–2030.
- d) Prevence a potírání domácího a genderově podmíněného násilí, a to v návaznosti na kapitolu „Bezpečí“ Strategie 2021–2030 a navazující strategické cíle. Bodově zvýhodněna nebyla témata podporovaná z výzvy a malého grantového schématu v rámci programu „Lidská práva, začleňování Romů a domácí a genderově podmíněné násilí“ financovaných z Norských fondů - konkrétně tyto tematické oblasti: i. zřizování nových specializovaných služeb pro oběti genderově podmíněného násilí a zavádění inovativních opatření do stávajících služeb, ii. podpora kapacit pro interdisciplinární spolupráci, iii. realizace osvětových kampaní za účelem potírání genderových stereotypů, sexismu a klíčových příčin domácího a genderově podmíněného násilí, potírání nových forem genderově podmíněného násilí a motivace mužů k zapojení se do potírání těchto forem násilí a podpory rovnosti žen a mužů, iv. zvyšování kapacit organizací poskytujících intervence pro násilné osoby.

V roce 2023 Pracovní skupina k Dotačnímu programu navrhla k podpoře celkem 12 projektů. Celková finanční alokace Dotačního programu pro rok 2023 činila 4,97 mil. Kč.

8. Zahraničí

Sekretariát Rady zodpovídá za koordinaci výstupů směrem k EU v oblasti rovnosti žen a mužů a přípravu instrukcí a dalších podkladů pro jednání orgánů EU. Následující tabulka shrnuje členství zástupkyň a zástupců Odboru v odborných orgánech a institucích EU a dalších mezinárodních organizací:

Tabulka 3 Členství zástupkyň a zástupců Odboru v orgánech a institucích EU, Rady Evropy a OECD

Orgán	Jméno zástupkyně/zástupce	Pozice	Gestor orgánu
Skupina na vysoké úrovni pro gender mainstreaming (<i>High Level Group on Gender Mainstreaming</i>)	Radan Šafařík	Člen	Evropská komise
Poradní výbor pro genderovou rovnost (<i>Advisory Committee on Gender Equality</i>)	Kristýna Kabzanová	Členka	Evropská komise
Komise pro rovnost žen a mužů Rady Evropy (<i>Council of Europe Gender Equality Commission</i>)	Radan Šafařík	Člen	Rada Evropy
Pracovní skupina pro gender mainstreaming a vládnutí (<i>Working Party on Gender Mainstreaming and Governance</i>)	Radan Šafařík	Člen	OECD

Důležitou součástí činnosti Odboru v uplynulém roce byla také účast na seminářích a konferencích pořádaných EU a jejími členskými státy, případně jiných mezinárodních

¹⁶ Blíže viz https://vlada.gov.cz/assets/ppov/rovne-prilezitosti-zen-a-muzu/dokumenty/Podnet_Ukrajina_gender-RVRZM_1.pdf.

organizací, za účelem výměny dobré praxe a sdílení zkušeností v oblasti implementace politik rovnosti žen a mužů.

V roce 2023 se pracovníci a pracovnice Odboru zúčastnili těchto seminářů a konferencí pořádaných v zahraničí (případně online):

Dne 10. ledna 2023 se uskutečnilo jednání Pracovní skupiny pro sociální otázky, jehož předmětem bylo projednávání nové legislativní iniciativy Evropské komise k orgánům pro rovné zacházení. Dále byly diskutovány návrhy nových směrnic o orgánech pro rovné zacházení, jejichž gestorem je na vnitrostátní úrovni ÚV ČR, konkrétně Odbor rovnosti žen a mužů a Odbor lidských práv a ochrany menšin. Na jednání se zúčastnila K. Kabzanová.

Pravidelné jednání Pracovní skupiny pro sociální otázky proběhlo dne 20. ledna 2023, kterého se za sekretariát Rady zúčastnila M. Šamová. Předmětem jednání byly návrhy nově připravovaných směrnic o normách pro orgány pro rovné zacházení.

Ve dnech 22. – 23. ledna 2023 proběhl Univerzální periodický přezkum ČR v Radě OSN pro lidská práva v Ženevě. ČR na jednání představila aktuální aktivity ochrany lidských práv a reagovala na vystoupení ostatních států odpovídáním na dotazy a popisováním dalších aspektů ochrany lidských práv v ČR. Delegaci vedla zmocněnkyně vlády pro lidská práva K. Šimáčková Laurenčíková, kterou doprovázel R. Šafařík.

Dne 1. února 2023 se ve Stockholmu uskutečnila konference s názvem „Ekonomické perspektivy genderově-podmíněného násilí – dláždění cesty k prevenci“. Jednalo se o konferenci na téma genderové rovnosti, která je pravidelně organizovaná předsedající zemí Rady EU. Součástí konference byla možnost výměny informací a získání nových znalostí v oblasti potírání genderově-podmíněného násilí a jeho ekonomických dopadů. Na konferenci navazovalo jednání Skupiny na vysoké úrovni pro gender mainstreaming, která proběhla ve dnech 2. – 3. února 2023. Cílem jednání byla především výměna odborných poznatků v rámci vymezených témat a prezentace aktuálních informací o různých aspektech politiky rovnosti žen a mužů. ČR na jednání představila výsledky CZ PRES v agendě rovnosti žen a mužů. Za ČR se na konferenci a jednání zúčastnila M. Šamová.

Ve dnech 16. – 17. února 2023 se uskutečnil odborný seminář Evropské komise s názvem „The role of men and boys in advancing gender equality and breaking gender stereotypes“. Tématem semináře bylo postavení mužů a jejich role v dosažení genderové rovnosti. Semináře se účastnila A. Kyselá.

Ve dnech 27. – 28. února 2023 proběhlo setkání na vysoké úrovni s názvem „A gender equal economy in a society free from gender-based violence“, které se konalo v rámci Švédského předsednictví. Předmětem setkání byla výměna postojů k aktuálním agendám v oblasti rovnosti žen a mužů projednávaných v rámci EU a ke sdílení příkladů dobré praxe. ČR vystoupila s projevem na úvod obou dnů setkání. Českou delegaci vedla zmocněnkyně vlády pro lidská práva K. Šimáčková Laurenčíková, kterou doprovázel R. Šafařík.

Ve dnech 6. – 17. března 2023 se v New Yorku uskutečnilo 67. zasedání Komise OSN pro postavení žen. Ve dnech 6. – 9. března se zasedání zúčastnila také delegace ČR, kterou vedl ministr práce a sociálních věcí Marian Jurečka. Odbor uspořádal v rámci zasedání dva odborné semináře (side-eventy) zaměřené na témata integrace žen-uprchlic (7. března 2023) a násilí mezi mladistvými v online prostoru (8. března 2023). Za sekretariát Rady se zasedání účastnil R. Šafařík, K. Kabzanová, Z. Andreska a A. Kyselá.

Pravidelné jednání Pracovní skupiny pro sociální otázky proběhlo dne 20. dubna 2023, kterého se za sekretariát Rady zúčastnila K. Kabzanová. Předmětem jednání bylo projednání návrhu

závěrů Rady k zohledňování hlediska rovnosti žen a mužů v politikách, programech a rozpočtech.

Ve dnech 27. – 28. dubna 2023 se uskutečnila konference Rady Evropy a ministerstva zahraničních věcí Islandu ve Štrasburku. Účelem cesty bylo zajistit výměnu dobré praxe se zahraničními partnery a získat poznatky a praktické příklady k nastavení opatření v oblasti zapojení mužů do prosazování genderové rovnosti. Jednání se účastnil R. Šafařík a A. Kyselá.

Dne 3. května 2023 se za Odbor účastnila M. Musilová expertního jednání k databázi EIGE Gender Statistics Database. Cílem bylo zlepšení sběru dat a harmonizace dat mezi státy tak, aby byla porovnatelná.

Ve dnech 23. – 25. května 2023 proběhlo setkání Středoevropské kulturní platformy, na které zastupovala ČR M. Šamová. Setkání spočívalo v panelové debatě na téma rovnosti žen a mužů a představení priorit českého předsednictví platformy.

Ve dne 24. – 26. května 2023 se uskutečnilo pravidelné zasedání Komise Rady Evropy pro genderovou rovnost ve Štrasburku. Hlavním bodem programu jednání bylo zhodnocení stávající Strategie Rady Evropy pro rovnost žen a mužů na léta 2018–2023. Současně byla diskutována příprava navazující Strategie Rady Evropy pro rovnost žen a mužů na léta 2024–2029. Za sekretariát Rady se zasedání účastnil R. Šafařík a Z. Andreska.

Dne 31. května 2023 proběhlo jednání Poradního výboru Evropské komise pro rovné příležitosti žen a mužů. Cílem jednání byla především výměna odborných poznatků a prezentace aktuálních informací o různých aspektech politiky rovnosti žen a mužů. Představeny byly dále aktivity EIGE, priority španělského předsednictví Rady EU a belgického předsednictví Rady EU. Za ČR se zúčastnila K. Kabzanová.

V rámci aktualizace Akčního plánu prevence domácího a genderově podmíněného násilí na léta 2023 – 2026 byla ve dne 6. – 9. června 2023 uskutečněna studijní cesta do Norska. Cílem studijní cesty byla výměna zkušeností a poznatků v oblasti potírání genderově podmíněného násilí. Za Odbor rovnosti žen a mužů se účastnila M. Šamová, M. Weingartová, A. Kyselá, D. Hričovec a M. Pavlíček.

Ve dnech 16. – 20. června 2023 se uskutečnilo Expertní setkání k genderově citlivé a environmentální evaluaci pro environmentální a udržitelnou budoucnost pro všechny. Setkání se zaměřilo na výměnu dobré praxe mezi státní správou a občanským a akademickým sektorem. Zároveň byl představen soubor nástrojů (toolkit) pro genderově a environmentálně senzitivní evaluaci. Za ČR se účastnila M. Musilová.

Ve dnech 3. – 8. července 2023 proběhla mezinárodní konference s názvem „2023 EU-Taiwan Gender Equality Forum — Promoting Gender Equality Agenda“. Ústředním tématem fóra byly vztahy mezi Tchaj-wanem a Evropskou unií v oblasti agendy genderové rovnosti. Konference se zaměřila na témata prosazování gender mainstreamingu, vyváženého zastoupení žen v rozhodovacích pozicích, potírání genderových stereotypů a genderově podmíněného násilí či stírání genderových rozdílů ve vzdělávání. Za ČR se konference účastnila A. Kyselá, která aktivně prezentovala Strategii rovnosti žen a mužů na léta 2021–2030 jako příklad dobré praxe.

Ve dnech 25. – 28. července 2023 se uskutečnil workshop ke vzniku centra pro ukrajinské oběti genderově podmíněného násilí ve Lvově. Cílem workshopu bylo diskutovat otázky fungování centra v českém kontextu systému pomoci obětem genderově podmíněného násilí a pomoci ukrajinským občanům a občankám. Workshop byl jednou z platforem směřujících k otevření kontaktního centra pro ukrajinské oběti genderově podmíněného násilí v Praze. Za ČR se jednání zúčastnil R. Šafařík.

Ve dnech 6. – 7. září 2023 proběhlo jednání Skupina na vysoké úrovni pro gender mainstreaming v Madridu. Jednání se zúčastnil R. Šafařík. Předmětem pravidelného setkání byla koordinace politik rovnosti žen a mužů s ostatními členskými státy EU. Dále také výměna informací o plánovaných aktivitách a prioritách Evropské komise a předsednictví či sdílení dobré praxe. Jednání bylo také přínosné z hlediska procesu přípravy transpozice některých směrnic EU v oblasti rovnosti žen a mužů.

Ve dnech 26. – 29. září 2023 se konalo Expertní jednání k výzkumu a vývoji indikátorů kybernásilí na ženách a dívkách, které organizoval Evropský institut pro rovnost žen a mužů. Během jednání byl představen vývoj vyjednávání směrnice o potírání násilí na ženách a domácího násilí. Následně se diskuze zaměřila na návrh indikátorů a jejich proměnných v oblasti kybernásilí na ženách a dívkách. Za ČR se zúčastnila M. Musilová.

Ve dnech 9. – 10. listopadu 2023 se uskutečnila konference „Jednotní v rozmanitosti: Ochrana práv pro všechny“ v Kodani. Výjezdní zasedání bylo věnováno rovnosti žen a mužů, právům žen a dívek, strukturálně vyloučených skupin a sexuálnímu a reprodukčnímu zdraví a právům. Poznatky z jednání slouží pro aktualizaci Strategie rovnosti žen a mužů na léta 2021-2030. Za ČR se zúčastnila A. Kyselá.

Ve Štrasburku se ve dnech 14. – 16. listopadu 2023 konalo pravidelné zasedání Komise Rady Evropy pro genderovou rovnost. Za sekretariáty Rady se zasedání účastnil R. Šafařík a K. Kabzanová. Hlavní tematem byla příprava nové Strategie Rady Evropy pro rovnost žen a mužů na léta 2024–2029.

Dne 21. listopadu 2023 proběhl první workshop k implementaci *Směrnice ze dne 23. listopadu 2022 o zlepšení genderové vyváženosti mezi členy orgánů kotovaných společností a o souvisejících opatřeních* (dále jako „WoB směrnice“). Jednání se účastnila M. Šamová, která je zároveň národním kontaktním místem pro účely transpozice WoB Směrnice. Workshop se věnoval interpretaci ustanovení WoB Směrnice a praktickým problémům s tím spojených. Odbor rovnosti žen a mužů je gestorem transpozice WoB Směrnice.

Ve dnech 21. – 22. listopadu 2023 se konala konference „Ženy a spravedlnost“ pořádaná v rámci španělského předsednictví v Radě EU. Obsah konference se zaměřil na genderově podmíněné násilí, přístup žen ke spravedlnosti a posílení role žen ve vedoucích pozicích v oblasti justice. Poznatky z jednání a kulatých stolů byly využity v přípravě aktualizace Strategie rovnosti žen a mužů na léta 2021-2030. Za ČR se účastnil R. Šafařík a M. Gregorová.

Ve dnech 12. – 14. prosince 2023 se v Madridu uskutečnila high-level mezinárodní konference OECD s názvem „Budoucnost dívek ve STE(A)M“, která byla organizovaná v rámci předsednictví Španělska v Radě EU. Konference představovala nový koncept STE(A)M, který doplňuje obory STEM (obory vědy, technologií, inženýrství a matematiky) o obory kreativních průmyslů, umělé inteligence a dalších nových technologií. Za ČR se zúčastnila M. Musilová.

9. Výdaje v Kč za sledovaný rok

Dle čl. 11 odst. 1 statutu Rady jsou náklady na činnost Rady hrazeny z rozpočtu orgánu, v jehož čele stojí člen vlády, do jehož působnosti patří rovnost žen a mužů. Náklady na činnost Rady, včetně jejího sekretariátu, tak byly v roce 2023 hrazeny z rozpočtu Úřadu vlády ČR.

Funkci sekretariátu Rady vykonával Odbor v rámci své další činnosti. Jako součást běžných provozních výdajů Úřadu vlády ČR jsou hrazeny náklady na občerstvení a administrativní činnost (telefon, tisk materiálů apod.), a to bez účetního rozlišení, zda jde o činnost ve prospěch Rady nebo Úřadu vlády ČR. Jednání Rady a jejích výborů a pracovních skupin se v roce 2023 konala v prostorách Úřadu vlády ČR nebo online.

Členky a členové Rady nemají dle čl. 11 odst. 3 Statutu Rady nárok na odměnu za výkon funkce, jedná se o čestnou funkci.

Dle čl. 11 odst. 2 statutu Rady mají členky a členové Rady a jejich výborů a pracovních skupin nárok na úhradu prokazatelných cestovních nákladů vynaložených v souvislosti s činností Rady, jejich výborů nebo pracovních skupin v souladu s právními předpisy.

Následující tabulka podává přehled o výdajích na činnost sekretariátu Rady (Odboru) v roce 2023.

Tabulka 4 Výdaje na činnost sekretariátu Rady (Odboru) od 1. 1. 2023 do 31. 12. 2023 (v Kč)

mzdy a platy zaměstnanců/kyň		7 495 186,00 (z toho z projektu 5 332 389,00)
pojistné celkem		2 520 186,00 (z toho z projektu 1 789 163,00)
výdaje na tuzemské služební cesty		120 813,00 (z toho z projektu 120 813,00)
výdaje na zahraniční služební cesty		587 715,96 (z toho z projektu 171 001,10)
odměny členům PPOV (ne zaměstnanci)		0,00
cestovné členů/expertů		1 304,00
externí zakázky sledované podle PPOV – celkem		7 799 249,07
z toho	OON – DPP	1 298 781,00 (z toho z projektu 1 298 781,00)
	OON – DPČ (vč. povinného pojistného)	4 784 083,00 (z toho z projektu 4 784 083,00)
	Fakturované (vč. překladů)	1 716 385,61 (z toho z projektů 1 716 385,61)
Telefony		82 951,07
Pohoštění celkem		810 742,42
z toho	limit pro sekretariát	2 773,54
	mimo limit sekretariátu	807 968,88
jiné přímo zjistitelné výdaje (překlady, polygrafie, školení)		30 355,49
úcelově přidělené prostředky (dotace)		4 972 480,00
Celkem		24 420 983,01

Tabulka 5 Počet zaměstnanců/kyň sekretariátu k 31. 12. 2023

		Na částečný úvazek
Platová třída 14	4	
Platová třída 13	5	
Platová třída 12	2	
Celkem	11	

Sekretariát Rady není samostatnou jednotkou a jeho výdaje jsou součástí výdajů Úřadu vlády.

10. Plán činnosti Rady vlády pro rovnost žen a mužů na rok 2023

Rada na svém jednání dne 22. září 2022 schválila Plán práce Rady na léta 2022 – 2023,¹⁷ který v průběhu roku 2023 naplňovala svojí činností. Níže uvádíme relevantní činnosti vykonané v roce 2023.

1. Řešení socio-ekonomických dopadů ruské invaze na Ukrajinu

¹⁷ Blíže viz https://www.vlada.cz/cz/ppov/rovne-prilezitosti-zen-a-muzu/cinnost_rady/zaznam-ze-zasedani-rady-vlady-pro-rovnost-zen-a-muzu-ze-dne-22--zari-2022-200207/.

- a. Posuzování vládních opatření přijímaných v návaznosti na energetickou krizi z hlediska dopadů na rovnost žen a mužů
- b. Spolupráce se sekretariátem a zmocněnkyní vlády pro lidská práva na pomoci zvláště zranitelným skupinám uprchlic a uprchlíků a jejich integraci na trh práce a do české společnosti

2. Naplňování Strategie rovnosti žen a mužů na léta 2021 – 2030

- a. Spolupráce se sekretariátem na aktualizaci strategie
- b. Spolupráce se sekretariátem na vyhodnocování naplňování strategie

3. Oblast domácího a sexuálního násilí (kapitola „Bezpečí“ strategie)

- a. Spolupráce se sekretariátem a dotčenými rezorty na přípravě návrhu legislativních změn v oblasti domácího a sexuálního násilí (zavedení definice domácího násilí, změna trestněprávní definice znásilnění, zavedení specializace sociálních služeb na genderově podmíněné násilí)
- b. Příprava Akčního plánu prevence genderově podmíněného násilí na léta 2023 – 2026
- c. Spolupráce na projektech občanského sektoru spolufinancovaných z Norských fondů
- d. Podpora odborné diskuze o ratifikaci Úmluvy Rady Evropy o prevenci a potírání násilí na ženách a domácího násilí

4. Oblast trhu práce (kapitola „Práce a péče“ strategie)

- a. Spolupráce s MPSV na transpozici směrnice o rovnováze mezi pracovním a soukromým životem rodičů a pečujících osob
- b. Spolupráce s MPSV na přípravě a implementaci OP Zaměstnanost Plus

5. Oblast zastoupení žen a mužů v rozhodovacích pozicích (kapitola „Rozhodování“ strategie)

- a. Spolupráce se sekretariátem na přípravě transpozice směrnice o zlepšení genderové vyváženosti mezi členy orgánů kotovaných společností a o souvisejících opatřeních
- b. Příprava podkladů k variantnímu řešení podpory vyrovnané účasti žen a mužů v politice (včetně případných legislativních návrhů)
- c. Vyhodnocování zastoupení žen a mužů v rozhodovacích pozicích (politika, vedení obchodních společností s majetkovou účastí státu apod.)

6. Oblast institucionální zabezpečení (kapitola „Instituce“ strategie)

- a. Spolupráce se sekretariátem na přípravě novely kompetenčního zákona za účelem ukotvení agendy lidských práv a rovnosti žen a mužů
- b. Spolupráce se sekretariátem na vyhodnocování plnění Standardu pozice rezortních koordinátorů a koordinátorek rovnosti žen a mužů
- c. Spolupráce se sekretariátem na vyhodnocování způsobu provádění hodnocení dopadů na rovnost žen a mužů u materiálů předkládaných vládě ČR

7. Další oblasti

- a. Spolupráce s řídicími orgány na implementaci horizontální zásady rovnost žen a mužů v operačních programech
- b. Spolupráce s MZd na přípravě strategie k naplňování iniciativy Baby-friendly Hospital
- c. Spolupráce s MŠMT na revizi rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání

- d. Spolupráce s MZd na naplňování zákona o poskytnutí jednorázové peněžní částky osobám sterilizovaným v rozporu s právem a o změně některých souvisejících zákonů

8. Další průběžné aktivity na základě podnětů výborů, pracovních skupin a členek a členů Rady

Výroční zpráva za rok 2023 byla schválena Radou 14. května 2024.